

„HÓDSÁGI UJSÁG“

társadalmi hetilap

Előfizetési ár:
Egész évre 6 korona, félévre 3 korona.
Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő:
Dr. Trischler Aladár
ügyvéd.

Kiadóhivatal: **Raab J.** könyvnyomda-tulajdonos
Gróf Széchenyi István-utca 209. sz.
Telefon szám; 20.
Előfizetések ide küldendők.

Betelének Szentlélekkel.

Az Irásban olvassuk: „És mikor érkeztek a pünkösdi napjai, elosztott nyelvek jelenének meg nekik, mint a tűzláng, mely leszállt mindenikre közülük és betelének Szentlélekkel.“ Igen betelének mennyei lélekkel — ők a szegény, gyöngé, félnék emberek és nagy apostolokká, bátor harcosokká, az igazság rendíthetetlen terjesztőivé váltak. Mily bámulatosan csodálatos változást idézett elő a félnék tanítványokban a szeretet Lelke. Eltűnt félelmük, megszűnik gyöngeségük. Az egész világot bejárják és hirdetik a szeretet igéit. Megjelennek a királyok palotáiban, a városok terein, a zsidók zsinagógáiban, a szegények kunyhóiban és prédikálják a szeretetet. És miért éppen a szeretetet? Mert ezen erény hiányzott az emberek szívében és lelkében. Az anyagiakban elmerült, az érzékiségbe süllyedt, az okatlan fényűzést kedvelő, az élvezeteket hajhászó emberek szívéből-lelkéből kihalt a szeretet. Sivár hiédség, önző érdekek, hatalmi túl-

tengés, szívtelen kegyetlenség azonkor jellegzetes vonásai, beteges tünetei. Orvosságra, gyógyírra van szükség a beteg emberiség súlyos sebeinek beheggesztésére.

És a kis Palesztinából útra kél tizenkét egyszerű férfiú, a kiket a szeretet Lelke a mai napon megihletett, hogy a beteg emberiségen segítsenek. A szeretetet ajánlják és hirdetik mint biztos, hathatós gyógyszer. Szeresd Uradat Isteneded! De nemcsak Őt, hanem szeresd felebarátodat is. Ne nézd azt, hogy ő szegény, te meg gazdag, ne tekintsd azt, hogy ő pogány, te meg a választott nép fia vagy. Hisz egy Atyának vagyunk gyermekei. Testvérek vagyunk mindnyájan. Szeresétek egymást, de ne csak szóval, hanem tettel, cselekedettel. Tegyetek jót minden embertársatokkal és mennyei Atyátok megfizet érte, a ki még a nyugtott pohár vizet sem hagyja jutalom nélkül. Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek. Sőt szeressétek még ellenségeiteket is, jót tegyetek még azok-

kal is, akik titeket gyűlölnék és üldöznek.

Lám a pünkösdi Lélektől betelt férfiak ezen igazságokat hirdették kortársaiknak. És a merre elhintették a szeretet igéit, „megváltozott a föld színe.“ Nyomorúság helyett jólét, ellenségeskedés helyett jóbarátság, kevélység helyett alázatosság, kegyetlenség helyett szelidség, érzékiség helyett önmegtagadás vult be a társadalomba, az emberek szívébe.

Milyen mai korunk, mostani társadalmunk? Nemde ép olyan szeretetlen mint volt a pünkösdi Lélek eljövetele idején?! Nemde ép oly beteg mint az volt!?

Kérjük azért a mai ünnepen a szeretet Lelkét, töltsé meg a szíveinket is igazi és tevékeny szeretettel. Ha szeretet vezetí összes gondolatainkat, szavainkat és tetteinket, úgy bizonyára boldogság, jólét és meglegedettség fakad azok nyomán.

Fejlesszük oktatásüggünköt.

„Magyarország jövője — kulturális kérdés.“ Ezt a nagy igazságot hazánk első

Tárca.

Tragédiák a sarkon.

(Folytatás és Vége)

Két évvel később a hajó, a „Proteus“, három ízben is megkísérlte, hogy a szigeten hagyott expedícióhoz jusson és tagjait hazahozza. A szerencsétlen jégviszonyok következtében, azonban teljes lehetetlenség volt a hajóval a közelükbe jutni. Greely pedig a kitűzött idő leteltével hasztalan várván a hazavivő hajót, és érezvén, hogy ha még tovább is ezen a rettenetes vidéken, marad, az expedíció az utolsó emberig elpusztul, utra kelt az expedícióval gyalog, abban a feltevésben, hogy a jégen keresztül valahogyan sikerül majd elérnie az amerikai szárazutat. Utra keltek és csakhamar beállt a szokásos rettenetes sarki drámának minden rémsége; éhség, dermesztő hideg, megfagyás, menetesülés közben való holtan felbukás, kétségbeesés, korbuto, megőrülés. Aztán bekövetkezett az az idő, mikor a bundákra meg a oszizmákra

került a sor. Greely szeletekre vágta a gazdátlanul maradt bundákat és oszizmákat, ezeket adagonként kiosztotta az embereknek azzal a bölcs és erélyes figyelmeztetéssel, hogy „most már nem szabad többé dúsalkodni, mert jöhet még olyan idő, amikor a mai bőséges táplálkozás szintén kifogy.“

Időközben azonban — természetesen a katonai fegyelem — nagyon meglazult, az emberek nem engedelmeskedtek. Dúsalkodtak, sőt loptak. Ellopták egymás drágaságát: a bőségeket, meg a mohát. Egy Henry nevű katona volt az, akire a lopást néhányszor be lehetett bizonyítani. Greely jóakarólag figyelmeztette Henryt, hogy drágán fogja megfizetni a lopott élelmiszereket, mert részben elfogja rontani a gyomrát, részben pedig mert „főbe fog lövetni.“ Henry azonban vigan lopott tovább. Junius 6-án ismét rábizonyították a lopást: egy darab bundaszíjat és egy marék mohát lopott egy beteg társának a feje alól.

Greely erre kiadta a „napiparancsot“ az agyonlövésére.

Két órával később, amikor J. B. Henry

katona a kószalásból hazatért, eldördültek a lövések, és csak azután olvasták fel a „napiparancsot.“

Három évvel később, 1884. nyarán egy hajó, nem a „Proteus“, véletlenül talált az expedícióra. Az eredeti expedíció huszonöt tagjából tizennyolcan éhen haltak, a megmaradt hét, köztük Greely is, olyan állapotban találtatott, hogy közelebb voltak a halálhoz, mint az élethez.

Visszatérve a Sir John Franklin-féle expedícióra, csak röviden említem meg, hogy Sir John Franklin nem riadva vissza a kanadai hósvatagok borzalmaitól, meg a sarki vidékek halálos veszedelmeitől, harmadszor is nekiment az északkeleti átjáró kiserőszakolásának.

Tudjuk, hogy Franklin két hajója az „Erebus“ meg a „Terror“ 1847. március havában a Beechy-szigeten befagyott örökre. A sarki 48 fokos hideg olyan jég páncélt vont a két hajó körül, amelyet áttörni földi hatalom nem volt képes. Az előző évben ugyanis már október 10-én beállott a téli éjszaka és százhusz nap telt el, amíg ismét megjelent a nap a láthatáron, a hidegfényű,

kultuszministere: br. Eötvös József mondta. Mintha csak jelezte volna, hogy nem a manlicherek és szuronyok, nem az ostromágyúk és a rettentő dreadnoughtok ereje biztosítja az ország fenmaradását, hanem a kultúra. Mintha csak azt is mondta volna, hogy nem az állati sorsban nyögő néptömegek sokasága teszi a nemzet erejét, hanem a kellően iskolázott, a tekintélyes műveltségi fokon álló polgárság. S vajon ha körülnézünk Szt. István birodalmában, följeljük-e ezt a maga lábán járó tudó, józan, művelt népet? Nem. Ahol az analfabéták száma megdöbbentően nagy, ahol faji és vallási villongások állandó harcokat idéznek elő, ahol okszerűtlen gazdálkodás miatt egész falvak mennek mennek tönkre és könnyelmű vállalkozások következtében óriási vagyonok pusztulnak el, ott hiányzik a széleskörű iskolázottság, ott hiába keressük az igazi kulturát. S ha valamikor szükség volt a művelődés áldására, úgy bizonyára a mai szabad verseny korában nélkülözhetetlen mindenkire, aki a lét küzdelmében helyt akar állani.

Tudjuk, hogy a művelődés forrásai az iskolák s más kulturintézmények. Egy-egy helységnek az oktatásügye egyúttal csalhatatlan fokmérője az illető község társadalmi intelligenciájának, az illető község lakosságának anyagi és szellemi előhaladásának. S ha anyagi és szellemi téren nem tapasztalunk előhaladást, akkor bizvást állíthatjuk, hogy annak egyik alapoka, az oktatásügy fejletlensége. Erre közvetlen példaként szolgál Hódság, melynek központi fekvése, előnyös közlekedési helyzete és az itt összpontosított hatóságok következtében a környéken vezetőszerre hivatott.

Hódságon csak az alsófokú oktatás (óvoda, népiskola, inasiskola) van képviselve. Ezek az iskolák túlszűfoltak, minnek következtében az oktatási eredmény nem ütheti meg azt a mértéket, amely a serdülő nemzedék tovább művelődésére alapul szolgálhat. A középiskolákban tanuló diákjaink közül a bukottak rendkívüli nagy száma

sápadt korongjával. Hogy átlag a sarki expedíciók tagjai hogyan töltik el ezt a hosszú éjszakát, azt már láttuk. Ahogyan azonban a Franklin emberei küzdöttek át ezt a telet, az felülmúl minden képzeletet. Ilyen lehetett az a tél, mely megölte napjaink legrokonszenvesebb mártírjait, a skót tengerészt, Scott kapitányt és hős társait. A hideg heteken át 50–52 fok C. volt, heteken át üvöltött a vihar, mely a hideget néhány fokkal még hidegebbé teszi. Valamennyit gyötörte a skorbut, ez a kínzó betegség. Légyemódra hullottak az emberek. Meghalt Franklin is.

A megmaradt emberek Crozier vezetése alatt utra keltek gyalog, hogy elérjék az amerikai partokat, illetve a Nagy Hal-folyó torkolatát, hogy ezen majd feleveznek Brit-Amerika valamely erődjéig. Negyven embere halálosan beteg volt; a többi pedig alig tudott vánszorogni. A negyven beteget vissza küldötte a hajókra. Ezek meg is indultak az alig elhagyott hajók felé. De csak egyetlen egy jutott odáig. A többi elhullott a rövid úton, az 52 fokos hidegben. Crozier mintegy negyven emberrel folytatta az útját délelfelé. Később megsztotta az embereket, hogy az utközben talált mohán az iramszarvas-osontvázon kevesebb embernek kelljen osztóznia. Az Adelaide-félsziget észak-keleti csúcsa felé haladó csoportnak volt a legrettenetesebb

eklatáns példa ahhoz, hogy hiányos előkészültséggel, gyenge alappal kerülnek fiaink a magasabb iskolákba. Az oktatás-fejlesztést nálunk ott kellene kezdeni, hogy a tanulók számarányának megfelelő tantermekekről és a még hiányzó tantervek beállításáról gondoskodjunk. Az elemi oktatásügy kellő rendbeszedése után teremtjük meg az általános műveltséget tovább fejlesztő középfokú iskolafajtát.

A hódsági középfokú iskola kérdéséről számos cikkben kifejtettem már véleményemet a hódsági német ujságban. Különböző szempontokból megvilágítottam a kérdést és rámutattam, hogy az egészséges iskolafejlesztési irány hangosan szól a polgári iskola mellett. Ennek az iskolának a jövőben való létesítését kívánja a hódsági lakosság 98 %-nak és az egész környék érdeke, a technika fejlődése, a produktív munka versenye, mely utóbbiak szinte nélkülözhetetlenné teszi a gazdálkodó, iparos és kereskedő gyakorlati értékkel bíró iskoláztatást.

Vezetőköreink közül néhányan nem tudnak megbarátkozni a páolgrri iskolával, nekik inkább gimnázium vagy reáliskola kell. Nos erre csak azt jegyzem meg, hogy a polgári iskola (a latin nyelv kivételével) négy alsó osztályában felöleli mindazokat a tárgyakat, melyeket ugyanezen osztályokban a többi középiskolák tanítanak. Szem előtt tartva azonban tulajdonképeni célját — hogy a gyakorlati életre nevel — ugyanazokat a tárgyakat a növendékek céljainak és érdekeinek megfelelően tanítja. Hogy az életben a polgári iskola négy osztályát végzett növendékek hasonló képzettségű gimnáziumi tanulókkal szemben jobban megállják a helyüket, a fentiekből magától értetődik, mert lehetetlen kívánni azt, hogy a ki négy éven keresztül a latin grammatika és szintaxis szabályaival ölte az agyát anélkül, hogy a gyakorlati életben szükséges ismeretek (mérési rajz, könyvvitel, földmérések stb.) megfelelő anyagát tüzetesen elsajátította volna, any-

a sorsa és a Franklin-expedíció nyomait később kutató expedíciók ennek a csoportnak találta a legkevesebb nyomát. Ennek a csoportnak a tagjai ugyanis — egymásból éltek. Aki erősebb volt, az leütötte a másikat. A csoport néhány embere el is jutott a Nagy Hal-folyó torkolatáig, ahová tulajdonképen Crozier az egész csapatot vezetni tervezte, ott valamiképpen összetakolt egy járművet, amellyel feleveztek egy darabig. Hirmondónak egy sem maradt meg. Csak a nyomukat találták meg sok-sok évvel később.

Hogy azonban hová lett Crozier, Fitz-James, Stanley dr., Fairholme, Hodson és Des Vieux a Franklin-expedíció tudósai, hősei és vezetői, azt ma sem tudjuk.

Kimerültek, eléheztek, megfagytak, meghaltak, úgy mint most Róbert Francis Scott gyászos végzetű, de örökké emlékezetes mártírjai annak a munkának, amelyet a tudomány szolgálatában végeztek. Az éhségtől csikorgó gyomrukat pedig megtölték mohával, meg csizmabőrrel és az életüket áldozták egy falatka fókahájért. Ha pedig elértek egy olyan pontot, amelyen más halandó még nem járt, ahol még más nem halt éhen a logaritmus-tábla fölől hajolva, akkor éhségtől csikorgó gyomorral, meg nemes lelkesedéstől tele szívvel hurrázták a rudra felvont tarka vásznat, amelyet mi lobogónak nevezünk.

nyit produkáljnn, mint az, aki azokat a tárgyakat tanulta, melyeket tőle az élet követel.

A hódsági középfokú iskola felállítására nézve az első lépés már megtörtént. Közadakozásból és ifjúsági színelőadások jövedelméből — tudomásom szerint — összegyűlt 8814 kor. 50 fillér, mely tőke betétkönyvben van elhelyezve a hódsági nagy takarékpénztárban. Ezenkívül a körözött 31 gyűjtőiben 72470 koronát jegyzett a község polgársága. Célszerűnek tartom, hogy ily gyűjtőivek a szomszéd községekben is köröztessenek, hiszem, hogy ily közérdekű ügyben a vidék is áldozatkészséget fog tanusítani.

Ezután a képviselőtestület feladata, hogy a megkezdett út folytatódjék. Városlapunk vegyék föl programjukba a községi oktatás fejlesztést. Határozzanak a polgári iskola felállítását mellett. Ha ezen kérdést erélyesen szorgalmazzák, bizton hiszem, hogy Hódság-nak rövid időn belül lesz polgári iskolája.

Fogl János

Hírek.

Kiadóhivatalunk telefonja. Hogy lapunk terjedelmét a lehetőség bővítésük, nem sajnálva semmiféle anyagi áldozatot, nemcsak szerkesztőségünk, hanem lapkiadóhivatalunkba is bevezettük a telefont. Lapunk t. olvasó közönsége bizonyára örömmel veszi tudomásul ezen újításunkat. Telefon előfizetési számunk 20. Így módjában áll a t. közönségnek, hogy egyes fontosabb eseményt ezúton is megtudakolhasson s minden esetben szívesen állunk az érdeklődők rendelkezésére — Ugyancsak telefon útján eszközölhetők a jövőben Raab János lapkiadóhoz intézendő esetleges szíves megrendelések is.

Házasság. Butsch Fidél pincédi s. jegyző e hó 3-án esküdött örök hűséget Nagy Mariska újvidéki úrléánynak. — Sok szerencsét!

A dorneyi r. k. templom restaurálása. Vigyázó Vendel dorneyi plébános agitálásának köszönheti Dorneye község, hogy az eddig igazán elhanyagolt r. kath. templom új köntöst öltött. A templomot alapjától tornyáig restaurálták, kívül-belül kifestették és az eddig az orgonát helyettesítő harmonium helyett rendes orgonát állítottak be. Az orgonát Angster József és fia pécsi orgonagyára építette 5000 kor. költséggel. A felszentelés e hó 11-én pünkösd vasárnapján lesz.

Jég. E hó 4-én egész járásunkban kisebb-nagyobb jégverés volt, mely azonban csupán Vajsza község keleti határában vitt véghez nagyobb pusztítást, a hol, különösen a szőlőben és a gyümölcsösökben okozott nagy kárt.

Fiuvá lett leány. Kuhn Frigyes és neje Dorjáth Katalin militicsi lakosoknak az 1894. évben született Teréz leányuk az utóbbi időben nagy változást észlelt önmagán. Hangja megerősödött, mozdulatai és járása férfiasá vált. Most legutóbb Zomborban szolgált, a hol barátnőinek is fel-

tünt furosa magatartása, kiknek unszolására orvosi vizsgálatnak vetette magát alá. A megejtett orvosi vizsgálat során beigazolást nyert, hogy 19 évig ugyan leány volt Kuhn Teréz, de jelenleg már fiú. A hatóság már meg is engedte, hogy férfi ruhát hordhasson s egyúttal lépéseket tett az anyakönyv kiigazítása iránt.

A kalendárium csődje. A kalendárium ideje elvesztette becsületét, mert szerinte májusban volnánk s mégis őszi szél dudorászik utcaszerte, nehéz, öreg cseppek pattognak és potyognak a bácskai szilaj talajra napok óta olyannyira, hogy nemcsak a kalendárium, de mi is a májusi tavaszutóval együtt sárba fulunk. Ez még sem járja, hogy a fagyos szent urak ennyire kimutatják foguk fehérjét, mert mire bekocog majd a pünkösöd, addig az ünnepi liba-pecsenye megfagy a tálban, holott máskor fagyalttal üdítettük fel magunkat a tikkasztó pünkösöd ünnepén! Dermesztő hideg van a felvidéken, a hol napok óta havazik és a hegyeket hó borítja. Ezt érezzük mi is s kénytelenek vagyunk meghódolni a hidegnek, mert kályháinkban vigan lobog a melegítő tűz és az utcákon esernyő alatt nehéz felöltöket, itt-ott téli kabátokat is láthatunk. Node a kútnak is van feneké, a háznak is van teteje s mindennek van vége, azért reméljük, hogy mire soraink napvilágot látnak jobb modorba terelik a kegyetlen időt! — Úgy legyen!

Árverés. A hódsági m. kir. adóhivatal f. hó 18-án (vasárnapon) d. e. 9 órakor saját helyiségeiben kisebb irodai, de házban is használható kiselejtezett tárgyakat úgymint: lámpák, székek stb, nyilvános árverés alá fog bocsátani.

Állat az emberben. Bestiális apát jelentett fel saját 14 éves lánya e hó 4-én a hódsági csendőrségnél. Harsányi Lajos dorozslói illetőségű 43 éves gazdasági munkás hosszabb időn át volt alkalmazva Rausch Alfred földbirtokos liliomosi szállásán. Az özvegyi sorban levő ember közös háztartásra lépett Majoros Pannával és e viszonyból született Majoros Mária nevű gyermekük, aki most 14 éves. Ezelőtt 6 évvel halt meg az anya. Harsányi utóbbi időben szemet vetett leányára, a kit szerelmével üldözött — addig, míg végre is a leány erőszakos úton áldozata lett a saját apjának. — A leányt azonban furdalta lelkiismerete s mert az apja iránt semmi vonzalmat nem érzett, ellenkezőleg annak erőszakos magatartása gyűlöletessé tette, ennélfogva e hó 4-én Szentfűlöpön a búcsu alkalmával ott tartózkodó hódsági csendőrségnél feljelentette, mely a bestiális apát letartóztatta és a zombori kir. ügyészségnek átadta, a hol ellene az eljárást megindították.

Lopások. Lemli Menyhért militiosi szállásán a napokban csirkét — Póhl Antal militiosi szállásán pedig nagyobb mennyiségű ruhákat loptak. Úgy gyanítják, hogy cigányok voltak a tolvajok, mert újabb idő óta a militiosi szállásokon sűrűn fordulnak meg koldulási látszantal kóbor cigányok. Ezen esetből kifolyólag a militiosi szállások tulajdonosai abban állapotod-

tak meg, hogy legközelebb lépéseket tesznek az illetékes hatóságnál az iránt, miszerint a szállások területén tiltsák meg a koldulást.

A dernyei artézi kút. Dernye község képviselő testülete már egy évvel ezelőtt elhatározta, hogy a községben a szerb templom terén egy artézi kutat furat. A község német eleme nagy örömmel fogadta a jobbára szerb polgárokból álló képviselő testületnek eme határozatát, de korai volt az öröm, mert az ide-oda hányatott és régen vajudó kérdést még most sem lehetett megvalósítani, mert a háború réme annyira megijesztette a szerbeket, hogy a kútúrát bizonytalan időre elődáták.

A szépligeti jegyzői állás Benyács Simonnak Petrócra való eltávozásával megüresedett. A község lakósaí Égi Lajost, aki már éveken keresztül mint segédjegyző a községben közmegelegedésre működik, szeretnék jegyzőnek megválasztani. E célból április 30-án a községi bíró vezetésével hetventagú küldöttség tisztelt Szemző István főispánnál és előadta óhaját. A főispán kérésük teljesítését kilátásba helyezte.

Huszonöt éves jubileumát ülte a bácsi „Polgári Casino“ május 4-én. A tagok testületileg templomba vonultak hálát adó istentiszteletre. Ezt a Casino helyiségeiben barátságos halpaprikás követte, a mikor is számos felköszöntő elhangzott. Evetovits János plebános orsz. képviselő Ófelségére a királyra, Gebauer Emil gyógyszerész Ertl János, József és István tiszteletbeli tagokra, Resch József kereskedő Evetovicra, majd ismét Gebauer a Casino elnökségére, választmányára és összes tagjaira mondott toasztot.

A palánkai „Tisztviselők Otthona“ f. évi május hó 3-án rendezett műkedvelői előadással kapcsolatos táncvigalma a mai nehéz viszonyok figyelembevételével elég jól sikerültnek lehet mondani. A műsor a következő volt: 1. „Mondnacht ist“ csellón előadta Klein László, zongorán kísérte Groll József. 2. Gádor Andor: „Tarka rimek“ előadta Achs Izor. 3. Rudnyanszky Gyula: „A mama kedvence“ monológ, előadta Deim István. 4. Humoros szavalat, Schneider Istvántól. 5. P. Baschinsky: „Das vierte Gebot“ csellón játszotta Klein László, zongorán kísérte Groll József.

Football mérkőzés. Zombori levelezőnk írja: f. hó 1-én a zombori „Sport-Egylet“ a szabadkai „Munkás Testedzővel“ mérkőzött, mely a Z. Sp. E. 2-1 (1-0) arányú vereségével végződött. A Z. Sp. E. második gólya Öngool volt, ugyanis Schmidt a zombori kapuba fejelte a labdát. Sok szép védést produkált Kocsis a zomboriak kapusa, míg a szabadkai kapusnak kevés dolga volt. Játék közben egy kis baleset is történt, ugyanis a zomboriak bal hátvédje, Kaczvinszky úgy gáncsolt el egy szabadkai játékos, hogy az elájult.

Kereskedelmi iskolák érettségi biztosa. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a megyénkben levő felső kereskedelmi iskolák 1913. évi érettségi vizsgálatának vezetésével miniszteri biztosi minőségben a kö-

vetkezőket bizta meg: a szabadkai felső kereskedelmi iskolánál Magyar Endre iparoktatási főigazgatót, az újvidéki felső kereskedelmi iskolánál Ferenczi Zoltán dr. budapesti tud. egyet. könyvtári igazgatót a zombori felső kereskedelmi iskolánál Trautmann Henriket, a kereskedelmi szakiskolai tanárok országos egyesületének elnökét.

A gyujtogatás örültje. Nemrégiben történt, hogy Császár Péter topolyai főszolgabíró háza kigyulladt s megállapították, hogy a házat Bencsik István topolyai községi őrök gyujtotta fel, a kit le is tartóztattak és a szabadkai ügyészségre kísérték. A védő kérelmére elrendelték elmebeli megvizsgálását. Az orvosszakértők most megállapították, hogy Bencsik István pyromániában szenved, mire a törvényszék az őröket szabadlábra helyezte.

Állategészségügyi fertőtlenítés. Nagy fontosságú ajánlatra hívta fel vármegyénk közönségének figyelmét az alispáni hivatal 11517/913. sz. a. dr. Keleti és Murányi újpesti vegyészeti gyára által előállított „Nyers lysoformról“ van szó. Ez, a többi fertőtlenítő szerekkel (karbol, lysol, kreolin stb.) szemben oly előnyös szer, hogy bizonyára sietve megrendeli minden község. Ezen szer használata a fertőtlenítést minden esetben teljes sikerrel biztosítja s a mellet nem oly bűzös mint az eddig használtak, a ruhát, fém és fatárgyakat nem marja, a kezét s bőrt nem támadja meg. Amellett fő előnye páratlan olcsósága. Az annyira pusztító állapotbetegségek elleni védekezés, tehát ezáltal úgy meg van könnyítve, hogy azt mindenki sikerrel megteheti. Mint értesülünk, minden község előjáróságánál de a vármegyei hivatalos lap f. hó 8-iki 19-ik számában is nyerhető bővebb felvilágosítás.

Kivonat az anyakönyvből.

Születések:

Kovács Ferenc és Breszovác Mariska egy leány.

Brunner Antal és Krausz Magdolna egy fiú.

Kihirdetések:

Ziegler Ferenc és Schlitz Katalin.

Házasságkötések:

Weimann Márton és Piller Katalin.

Halálesetek:

Nem voltak.

Hirdetések.

Egy jó házból való fiú ta-

noncul azonnal felvétetik Tóth

Elemér hódsági cukrásznál.

826 szám.
tkvi 1913.

Árverési hirdetményi kivonat

A hódsági kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Knézy Lehel hódsági ügyvéd által képviselt Drach János hódsági lakos végrehajtatónak Drach Györmé szül. Heiszt Teréz paripási lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 167 korona 20 fillér tőkekövetelés ennek 1912. évi március hó 12 napjától járó 5 % kamatai 19 korona 20 fillér végrehajtás kérési 42 korona 48 fillér ingó végrehajtás foganatosítási már megállapított valamint jelenlegi 20 korona 30 fillér és a még felmerülendő költségek kielégítése végett a hódsági kir. járásbíró területén levő a paripási 481 sz. betétében A I. 1-2 sor. 1738 hrsz. 628 ösz. ház és 549 ööl udvar és 1739 hrsz. 242 ööl szőlő 3584 korona kikiáltási árban Paripás község házában 1913. évi **junius hó 13-ik napjának** délelőtt 9 órakor birói végrehajtási árverésen, ha magasabb ígértet nem tétetik a kikiáltási áron alul is de annak kétharmadánál alacsonyabb áron nem, el fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlan becsértékének 10 % készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni és ha a kikiáltási árnál magasabb ígértet tesznek kötelesek a bánatpénzt a Vhn. 25 §-a értelmében kiegészíteni.

Hódság, 1913. március hó 7-én a kir. járásbíró telekkönyvi hivatalánál.

Medveozky s. k.
kir. albiró.

A kiadvány hitelül:

Molnár s. k.
tkvvezető

Egy jó házból való fiú tanoncul azonnal felvétetik
Lang József hódsági hentesnél.

Tanoncul felvesz egy jó házból való fiút Speiser József sütőmester Bácsordason.

Köngvngomdamban egy jó házból való fiú tanoncul azonnal felvétetik.

190. szám.
1913. vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1912. Sp. IV. 822/2 számú végzése következtében dr. Tordai Izsó szabadkai ügyvéd által képviselt Engl Bernát és trsa szabadkai cég javára 258 K. s jár. erejéig 1913. április 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt, és 2025 K. becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, kocsi, hordók, ágynemű stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hódsági kir. járásbíró 1913. V 97/1. számú végzése folytán 258 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. január hó 13-tól járó 5 % kamatai, eddig összesen 93 kor. 58 fill. biróilag már megállapított költségek erejéig, Militicsen alperes lakásán leendő megtartására 1913. évi **május hó 23-ik napjának** d. u. 2 órája határidőül kitűzetik, ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárveendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. c. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Hódságon, 1913. évi május hó 8.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

MIT

kiabál?!

hiszen

mindenki tudja,

hogy olcsón, gyors és biztos eredménnyel csak a „Hódsági Újság“-ban lehet hirdetni!

„Fontos“ takarékos háziasszonyoknak.

Tapasztalom, hogy még mindig sokan nem tudják hogy **Erdős János** fűszer-, festék- és rövidárú kereskedésében **Hódságon**, Templom-utca „Lórencz-féle“ házban mi mindent és milyen előnyösen tud a t. közönség beszerezni.

Ajánlja tavasz idényre Mauthner-féle konyhakerti-, virág- és gazdasági magvakat. Azonkívül különféle festéket, enyvet, kencét, terpentint, Schramm-féle lakkok és padló lakkok.

Fűszerben állandóan úgymint kávé, rizs, szegedi édes- és erős paprika, borso, lencse, mandula, mazsola, dió, mogyoró, saját készítményű tojásos tarhonya Nestle gyermekliszt, Suchard chocolate, torzsai liszt, naponta friss kenyér, tea, rum, különféle likőrök, Cognak

Különféle sajtok, havasi, lipcai, zombori birkaturó, szalami, debreceni kolbász, kelettengeri hal (Ostsee,) Oroszhal, korona szardínia, nagy választék finom cukorkákban

Mindenféle ásvány- és gyógyvizek úgymint: Rohitsi, Salvator, Selters, Margit, Sicilia,

Kristály, Orient, Karlsbadi templomforrás, Fevenz József és Igmándy keserűvizek.

Mészáros és hentes urak figyelmüket is felhívom állandó nagy raktáromra, hogy dupla gyékények és szatyorok minden nagyságban és mennyiségben előnyös árban kapható.

Még egy fontos! utazó közönségnek kézi táskák, kofferek, fakofferek és utazókosarak minden nagyságban és a legolcsóbb árban nagy választékban.

A nagyérdemű közönséget szolid és pontos kiszolgálásról előre is biztosítom.

A legjobb és legkiválóbb hangszereket Raab Károly zombori hangszergyárosnál lehet beszerezni.

Köhögés, hurut
ellen legjobbak
a
Kaiser-féle
Mell-karamel-
lak kapható:
TURMANN
LAJOS
gyógyszerésznél
Hódságon

BLAHA SÁNDOR

építő- és műbútorasztalos

Hódság, Baró Ötvös-utca 534. hsz.

ajánlom az igen tisztelt közönség becses figyelmébe, hogy a már több éven át fennálló

építő- és műbútorműhelyemet

jóval megnagyítottam, miért is képes vagyok ezután nagyobb szerű munkákat vállalni, mint ezideig. Készítek ugyanis minden stylú, a mai kor-
nak megfelelő és minden e szakba vágó cikkeket

u. m.;

hálószoba-, ebédlő-, irodaszoba-, salón-, gyermekszoba-, előszoba- és konyha berendezéseket a leg-
egyszerűbbtől a legdíszesebb kiállításig

Különösen megemlítem a saját műhelyemben készített **amerikai Bureau-berendezéseket** u. m.: **íróasztal, Roleaux-szekrény könyvvállvány** stbbit különféle fagonban a legolcsóbb árak mellett.

Továbbá elvállalok mindennemű **kárpitos munkát** u. m.: lakás díszítéseket, azután kívánatra elkészítek — „eredeti mintagyűjtemények szerint” — függönyöket, ágyterítőket, sztorokat, szőnye-
geket, ágyelöket stb. minden lehető kivitelben és ár-
tétélekben.

Az általam elkészített munkák kiviteléért teljes szavatosságot vállalok és kérem a nagyérdemű közön-
séget, hogy az eddig irántam táplált bizalommal to-
vábbra is megajándékozni sziveskedjék.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Wogrinc József

órás és ékszerész

Hódság,

Templom-utca (posta mellett)

Nagy raktár a legjobb szerkezetű fal-, inga-,

zseb- és ébresztő órákban

valamint arany- és ezüst árúban.

Nálam vett órák-
ért 2 évi, javítások-
ért 1 évi jótállás.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziszert felülmul.

A VALÓDI CENTIFOLIA KENŐCS

(ezelőtt ugynevezett csodakenőcs)

EREJE ÉS HATÁSA:

Megakadályoz s megszüntet vér-
mérgezést. Operációkat tesz fe-
leslegessé. Használ szoptatos
nőknél, tejmegindításnál s emlő
megkeményedés ellen. Orbánc
s bármilyen elavult bántalmak-
nál, sebes és feltört lábaknál,
sebeknél, dagadt lábaknál,
csontszűnál is, kard-, szűrt-
lőtt-, vágott-, zúzott sebeknél, idegen testek el-
távolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske
stb. mindeféle daganatnál, fekélynél, kinövéseknél
karbunkulusnál, képződéseknél, épp így ráknál
továbbá féregnél vagy rothadásnál, menés által
feltört lábaknál, bármely égési sehnél, elfagyott
testrészeknél hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, nyakdaga-
natoknál, vérkeleéseknél, fülfolysánál valamint kipállás ellen gyerme-
keknek stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

Két doboznál kisebb rendelés nem lesz szállítva. Sztétküldés utánvétellel,
vagy a pénz előzetes beküldése ellenében. Két tégely ára K 3 80 Na-
gyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.

Budapesten kapható: Török József gyógyszerüzében s a legtöbb
gyógytárban Nagyban kapható Thalmayer és Seitz, Kochmeister
utóda! és Radanovits Testvérek drogeriákban Budapesten — A hol
nincs lerakat, ott rendeljünk

THIERRY A. Órangyal-gyógy-szertárából PREGRADA
(Rohitsch Sauerbrunn mellett).

„Nagyban kapható: Thalmayer és Seitz, Hochmeister utóda! Radanovits Testvérek
drogeriákban Budapesten, valamint az ország minden gyógytárában.

Mindenütt ismert egy-
dul valódi balzsam 12/2
vagy 6/1 vagy 1 családi
uti üveg K 5 60.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező háziszert felülmul.

THIERRY A. gyógyszerész BALZSAM A

Csak a zöld apáca védjeggyel VALÓDI.

Törvényileg védve

Allein echter Balsam
aus der Schuttschmid Apotheke des
A. Thierry in Pragada
Lui Rohitsch-Sauerbrunn.

Ezen balzsam: 1. Utólérhetetlen gyógyhatású
tüdő és mellbetegségeknek, enyhíti a katarhust,
megakadályozza a tüdőgyuladást s gyógyulást hoz
az ilyenmü legmakacsabb betegségeknek is. 2. Kitű-
nő hatású torokgyuladásnál, rekedtség és gége-
betegségeknek. 3. Mindennemű lázt gyökeresen meg-
szüntet. 4. Gyógyít mindennemű májbetegséget,
gyomor, bélbántalmakat, gyomorgörcsöt, szaggatást,
asthmát, elnyálkásodást, hűfőgést, gyomorégést,
felpuffedést stb. 5. Gyógyhatású aranyér és altesti
bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hashajtószert, vér-
tisztító, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő és elő-
segíti az emésztést. 7. Kitűnően bevált fogfájásnál,
lyukas fogak, szájbiznál fogvizek használva erő-
síti a foghúst, megszünteti a száj vagy gyomortól
eredő büzt. 8. Giliszták ellen biztos hatású. 9. Kül-
sőleg minden sebet, sebhelyet, orbáncot, láztól ere-
dő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrészeket pör-
senéseket, kiütéseket, fejfájást, zugást szaggatást, csúzt és fülbántalmakat
gyógyít. Minden háznál különösen influenza, kolera és más járványoknál
kéznel legyen

Vigyázzunk a zöld apáccal ellátott védjegyre!

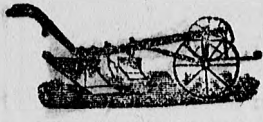
Ezen balzsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cukorral bevéve vagy
a nélkül ugyszólván egészséges virradást jelent.

Minden hamisítás, utánzat és más balzsamok hasonló védjeggyel való
eladása büntetés terhe mellett törvényileg tiltva van

12 kis vagy 6 nagy vagy 1 különleges családi üveg ára K 5 60 Kisebb
rendelés mint 12 kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb ren-
deléseknél jelentékeny árengedmény. Budapesten kapható: Török József
gyógyszertárban s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható Thalmayer
és Seitz, Kochmeister utóda! Radanovits Testvérek drogeriákban Buda-
pesten. Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk THIERRY A Órangyal-gyógy-
szertárából PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett)

Klemm Jakab

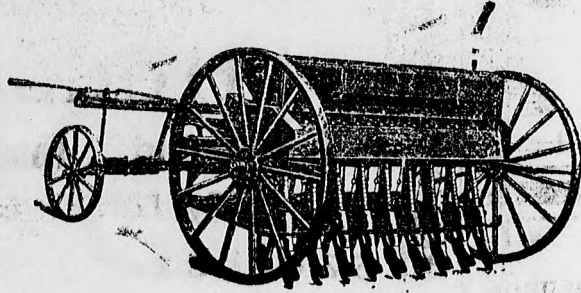
gazdasági gépműhely és mezőgazdasági gépraktára
főügynöke az M^o Cormick amerikai gazdasági aratógépgyárnak
Hódság, Bácsai-utca 360. sz.

A t. közönség tájékoztatására tudatom, hogy minden ipari célokra szolgáló gépeket javítok. Berendezek: malmokat, vízvezetéket stb.

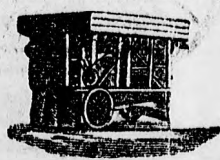
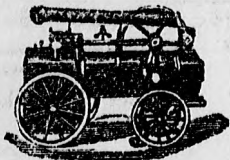
Mindennemű szerelést, gazdasági gépek javítását és általában a gépipar szakmába vágó bármilyen gép javítását elvállalom.

Nagy raktár: arató-, kévekető-, marokrakó-, fűkaszaló-, széna- és tarlógyújtó stb. gazdasági gépekből, úgyszintén az ezen gépekhez szükséges összes hozzátartozó alkatrészek; -- raktáron tartok nagy mennyiségben a kéveketéshez szolgáló Manilla kötszerekből.

Raktáron tartok továbbá csakis elsőrangú gépgyárakban készített vetőgépek, amerikai négyszög kukorica-ültető, mindennemű ekék- és kultivátorok, láncokutak valamint összes gazdasági gépek és motorokat.

Olcsó ár, jutányos fizetési-feltétel, mindenért kezességet vállalom.

Őszi trágyázás!

THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Óvakodjunk a hamisítástól!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti olomzár van rajta!

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabrik Berlin, vezérképviselője
BUDAPEST, VI, András-út 49.

Különösen a jelenlegi **RENDKIVÜLI OLCSÓ ÁRAKRA** figyelmeztetjük a vásárlókat.

Fischer Péter

kerékpár és gazdasági gépraktár
Hódság,

Templom-utca 124. szám.

Teljes jótállás mellett, ár-emelés nélkül szállítja a közismert kettős harangtárcsájú Globus-Styria kerékpárokat.

Mérsékelt árak, 110 K-tól feljebb.

Raktáron tart mindennemű kerékpár alkatrészt u. m. külső- és belső gummit, lámpákat, pedálokat, sárfedőket, láncokat, csengőket, stb.

Javításokat jutányos ár mellett eszközöl.

Med. Univ.

Dr Lukits Mirosláv

fogorvos

Rendel: d. e. 8 — 11 és d. u. 2 — 5

ZOMBOR, Zarándok-utca 10.

Telefon sz. 139.

Raab János

Könyvnyomdában minden e szakba vágó munkák elkészítését elvállalom u. m.: eljegyzési-értesítők, névjegyek, meghívók, falragaszok, gyászjelentések, levélpapír- és boríték, számlák és árjegyzékek stb.

Nagy raktár községi és ügyvédi nyomtatványokban. - Nagy választék papír- és írószerekben.

A „Hódsági Újság” kiadója.

Könyvnyomda és papirkereskedés

Hódság, gróf Széchenyi István-utca 209. sz.

Telefon sz. 20.